

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/69/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6819201395
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dušan Ďurian
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6819201395.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Dušana Ďuriana a sudcov JUDr. Zity Nagypálovej a JUDr. Ľubomíra Šablu, ako členov senátu, v spore žalobcu Y. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom v I., č. XXX, zastúpeného Mgr. Martinom Jankovičom, advokátom so sídlom v Revúcej, Železničná č. 257/19, proti žalovanému Slovenská republika, za ktorého pred súdom koná Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Štúrova č. 2, o zaplatenie 3.311,84 € s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu a žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Revúca č.k. 7C/34/2019-112 zo dňa 29.04.2020, ako súdu prvej inštancie, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o uložení povinnosti žalovanému zaplatiť žalobcovi sumu 1.311,84 € s príslušenstvom (prvý výrok) a vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti (druhý výrok) **m e n í t a k**, že žalovaný je **p o v i n n ý** zaplatiť žalobcovi sumu 2.472,89 € spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 311,84 € od 11.07.2019 do zaplatenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku a v prevyšujúcej časti žalobu žalobcu **z a m i e t a**.

Žalovaný je **p o v i n n ý** nahradiť žalobcovi trovy konania o náhradu majetkovej škody v rozsahu 100 %, do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o určení výšky trov konania o náhradu majetkovej škody žalobcu.

Žalovaný je **p o v i n n ý** nahradiť žalobcovi trovy konania o náhradu nemajetkovej ujmy z prisúdenej sumy v rozsahu 100 %, do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o určení výšky trov konania o náhradu nemajetkovej ujmy žalobcu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Stručný obsah napadnutého rozhodnutia (§ 393 ods. 2 prvá veta prvá rubrika Civilného sporového poriadku; ďalej len „C.s.p.“).

1.1 Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.311,84 € spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.311,84 € od 11.07.2019 do zaplatenia a nahradiť mu náklady spojné s uplatnením pohľadávky v sume 71,21 €, všetko do 30 dní od právoplatnosti rozsudku (prvý výrok), v prevyšujúcej časti žalobu žalobcu zamietol (druhý výrok) a žalobcovi priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu z prisúdenej sumy (tretí výrok).

1.2 Súd prvej inštancie pri rozhodovaní vychádzal zo skutkového stavu zisteného vykonaným dokazovaním, podľa ktorého (1) uznesením zo dňa 27.09.2018 bolo žalobcovi vznesené obvinenie za prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Trestného zákona za skutok zo dňa 27.09.2018, keď ako vodič viedol jednonápravový motorový traktor s príviesom bez evidenčného

čísla po ceste III. triedy č. XXXX v obci I., a to napriek tomu, že už bol uznaný vinným zo spáchania priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky (ďalej aj „skutok zo dňa 27.09.2018“); proti uzneseniu o vznesení obvinenia nepodal žalobca sťažnosť; prokurátor podal na žalobcu obžalobu zo dňa 29.09.2018; rozsudkom Okresného súdu Revúca sp. zn. OT/37/2018 zo dňa 01.10.2018 bol žalobca oslobodený spod obžaloby, pretože skutok nie je trestným činom; proti uvedenému rozsudku podal prokurátor odvolanie; Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením sp. zn. 5To/132/2018 zo dňa 11.12.2018 odvolanie prokurátora zamietol; žalobcovi bola v rámci uvedeného trestného stíhania povereným príslušníkom policajného zboru podľa § 85 ods. 2 Trestného poriadku obmedzená osobná sloboda od 27.09.2018 o 15:45 hod. do 29.09.2018 do 13:40 hod., kedy bol prepustený na príkaz sudcu pre prípravné konanie; ďalej (2) uznesením zo dňa 13.11.2018 bolo žalobcovi vznesené obvinenie za prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Trestného zákona za skutok zo dňa 13.11.2018, kedy od presne nezisteného času do 09:50 hod. viedol ako vodič jednonápravový traktor s príviesom bez evidenčného čísla po ceste Y. triedy č. XXXX v obci I., a to napriek tomu, že mu bol rozhodnutím OR PZ, ODI v Revúcej zo dňa 09.12.2015, právoplatným dňa 05.01.2016 okrem iného uložený zákaz činnosti viesť motorové vozidlo (ďalej aj „skutok zo dňa 13.11.2018“); voči uvedenému uzneseniu podal žalobca dňa 16.11.2018 sťažnosť, ktorú prokurátor zamietol uznesením zo dňa 29.11.2018 a podal na žalobcu obžalobu zo dňa 29.11.2018; rozsudkom Okresného súdu Revúca sp. zn. 2T/205/2018 zo dňa 06.02.2019 bol žalobca oslobodený spod obžaloby, pretože skutok nie je trestným činom; proti uvedenému rozsudku podal prokurátor odvolanie, ktoré následne nadriadený krajský prokurátor vzal v celom rozsahu späť; Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením sp. zn. 5To/20/2019 zo dňa 14.03.2019 vzal späť vzatie odvolania na vedomie, keď rozhodnutie krajského súdu predstavovalo konečné rozhodnutie vo veci; žalobcovi bola v rámci uvedeného trestného stíhania povereným príslušníkom policajného zboru podľa § 85 ods. 2 Trestného poriadku obmedzená osobná sloboda od 13.11.2018 o 10:00 hod. do 14.11.2018 do 16:30 hod.; v trestnom konaní bol žalobca na základe splnomocnenia zo dňa 11.12.2018 zastúpený obhajcom B. B. W., ktorý vykonané právne služby vyúčtoval žalobcovi faktúrou č. 31/2019 zo dňa 12.04.2019, ktorou účtoval trovy obhajoby v súlade s ustanoveniami vyhlášky MS SR č. 655/2014 Z. z. (spolu 4 úkony s prináležiacim režijným paušálom) spolu v sume 311,84 €; z trestného spisu vyplýva, že obhajcom vyčíslené trovy obhajoby boli vyúčtované v súlade s počtom jednotlivých úkonov trestného konania a ich trvaním; žalobca obhajcovi trovy obhajoby uhradil; žiadosťou zo dňa 13.05.2019 požiadal žalobca Generálnu prokuratúru Slovenskej republiky o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody v sume 311,84 € podľa § 15 zákona č. 514/2003 Z. z. a nároku na náhradu nemajetkovej ujmy formou primeraného finančného zadosťučinenia v peniazoch v sume 3.000,- €; generálna prokuratúra žiadosť žalobcu odmietla ako nedôvodnú a žalovaný žalobcovi uplatnenú škodu neuhradil ani čiastočne.

1.3 Podľa právneho posúdenia veci zo strany súdu prvej inštancie je žaloba žalobcu čiastočne dôvodná; súd prvej inštancie vychádzal z názoru, že „v prípade zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci ide o objektívnu zodpovednosť štátu za škodu, ale len za súčasného splnenia troch podmienok, a to (1) vydania nezákonného rozhodnutia orgánu štátu alebo jeho nesprávneho úradného postupu, (2) existencia škody ako majetkovej či nemajetkovej ujmy vyjadriteľnej v peniazoch a (3) príčinná súvislosť medzi škodou a nezákonným rozhodnutím či nesprávnym úradným postupom“ (bod 32 odôvodnenia napadnutého rozsudku) a súčasne, že „nárok na náhradu škody spôsobenej začatím a vedením trestného stíhania, ktoré sa neskončilo právoplatným odsúdením, je špecifickým prípadom zodpovednosti štátu; nárok na náhradu škody sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, keď rozhodujúcim meradlom zákonnosti začatia trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania“ (bod 33 odôvodnenia napadnutého rozsudku); súd prvej inštancie zdôraznil, že žalobca uplatnil svoj nárok na náhradu škody a nemajetkovej ujmy jednak z titulu nezákonného rozhodnutia podľa § 5 zákona č. 514/2003 Z. z. a jednak z titulu rozhodnutia o zadržaní podľa § 7 zákona č. 514/2003 Z. z., pričom orgánom oprávneným konať za žalovaného (štát) je v prípade nezákonného rozhodnutia Generálna prokuratúra Slovenskej republiky podľa § 4 ods. 1 písm. f) zákona č. 514/2003 Z. z. a v prípade rozhodnutia o zadržaní Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky podľa § 4 ods. 1 písm. b) bod 2 zákona č. 514/2003 Z. z. (bod 34 odôvodnenia napadnutého rozsudku); pokiaľ ide o uplatnený nárok na náhradu trov obhajoby v sume 311,84 € vynaložených žalobcom v trestnom stíhaní za skutok zo dňa 13.11.2018 dospel súd prvej inštancie k záveru, že boli splnené všetky zákonné podmienky pre jeho priznanie, pretože uznesenie o vznesení obvinenia predstavuje nezákonné rozhodnutie v dôsledku oslobodenia žalobcu spod obžaloby (bod 36 odôvodnenia napadnutého rozsudku); pokiaľ ide o uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v sume 3.000,- € vychádzal súd prvej inštancie z názoru, že „samotný nárok na náhradu nemajetkovej

ujmy je nutné posudzovať ako súčasť nároku na náhradu škody“ (bod 37 odôvodnenia napadnutého rozsudku); žalobca žiadal priznať náhradu nemajetkovej ujmy jedna k z titulu nezákonného rozhodnutia a jedna k z titulu rozhodnutia o zadržaní (bod 38 odôvodnenia napadnutého rozsudku); pokiaľ ide o nemajetkovú ujmu za trestné stíhanie za skutok zo dňa 27.09.2018 dospel súd prvej inštancie s poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/173/2015 zo dňa 26.10.2016 k záveru, že vzhľadom na nepodanie sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia podľa § 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. nebola splnená podmienka na jej priznanie (bod 39 odôvodnenia napadnutého rozsudku); pokiaľ ide o nemajetkovú ujmu za trestné stíhanie za skutok zo dňa 13.11.2018 dospel súd prvej inštancie k záveru, že zákonné predpoklady pre jej priznanie podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona č. 514/2003 Z. z. sú splnené, pričom vychádzal z názoru, že „každé trestné konanie negatívne ovplyvňuje osobný život trestne stíhaného“, preto „samotné trestné stíhanie žalobcu je zásahom do jeho súkromného života, cti a dobrej povesti takej intenzity, že je namieste priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch“ (bod 41 odôvodnenia napadnutého rozsudku); súd prvej inštancie dospel k záveru, že primeraná náhrada nemajetkovej ujmy žalobcu za trestné stíhanie predstavuje sumu 600,- € a za zásah do cti, dôstojnosti a dobrej povesti sumu 400,- €, preto z titulu nemajetkovej ujmy za trestné stíhanie za skutok zo dňa 13.11.2018 priznal žalobcovi spolu sumu 1.000,- €, keď dospel k záveru, že vyššia náhrada nemajetkovej ujmy neprichádza do úvahy, pretože „žalobca nebol spoločensky aktívnou osobou, nezúčastňoval sa obecného zastupiteľstva, nebol členom žiadnych spoločensky významných združení, kde by bola jeho účasť prebiehajúcim trestným stíhaním ovplyvnená, žalobca nikde nepracoval, a teda vo sfére spoločenského a pracovného uplatnenia žalobcovi nemajetková ujma spôsobená nebola“ (bod 42 odôvodnenia napadnutého rozsudku); na druhej strane nepriznal súd prvej inštancie žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy z titulu rozhodnutia o zadržaní, pretože dospel k záveru, že takýto nárok nebol so žalovaným vopred prerokovaný, pretože (1) tento titul náhrady škody nebol uvedený v žiadosti žalobcu o predbežné prerokovanie nároku a súčasne (2) Generálna prokuratúra Slovenskej republiky nie je vo vzťahu k tomuto titulu orgánom oprávneným konať za štát (bod 43 odôvodnenia napadnutého rozsudku); za dôvodne uplatnený považoval súd prvej inštancie aj nárok na náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky v sume 71,21 €, keď pri výpočte vychádzal z tarifnej odmeny vyčíslenej z prisúdenej sumy 1.311,84 € (bod 46 odôvodnenia napadnutého rozsudku); nakoniec súd prvej inštancie priznal žalobcovi aj úroky z omeškania vo výške 5 % ročne z prisúdenej sumy od 11.07.2019 (t.j. deň odmietnutia žiadosti žalobcu o predbežné prerokovanie nároku), keď vychádzal z názoru, že „nárok na nemajetkovú ujmu je súčasťou nároku na náhradu škody, preto aj omeškanie s týmto nárokom sa spravuje ustanovením § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z.“ a za nesprávny a už prekonaný považoval záver vyplývajúci z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/185/2011 zo dňa 14.03.2012 o konštitutívnom charaktere náhrady nemajetkovej ujmy (bod 47 odôvodnenia napadnutého rozsudku); na základe uvedeného súd prvej inštancie žalobe žalobcu čiastočne vyhovel.

1.4 Súd prvej inštancie rozhodol s poukazom na ustanovenia § 3 ods. 1 a 2, § 4 ods. 1 písm. b) a f), § 5 ods. 1, § 6 ods. 1 a 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1 a 4, § 17 ods. 1, 2, 3 a 4, § 18 ods. 1 a 3 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon č. 514/2003 Z. z.“) v spojení s § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov; o trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p. a plne úspešnému žalobcovi priznal proti žalovanému právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2. Podstatné zhrnutie skutkových tvrdení a právnych argumentov strán v odvolacom konaní (§ 393 ods. 2 prvá veta druhá rubrika C.s.p.).

2.1 Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal žalovaný prostredníctvom svojho zástupcu včas odvolanie zo dňa 19.06.2020 (č.l. 128-131 spisu); rozsudok súdu prvej inštancie napadol v rozsahu výroku o čiastočnom vyhovení žalobe (prvý výrok) a v rozsahu výroku o trovách konania (tretí výrok); súdu prvej inštancie vyčítal, že napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ C.s.p.). Žalovaný v prvom rade (1) nesúhlasil so záverom súdu o existencii nezákonného rozhodnutia ako základu nároku žalobcu, pretože podľa jeho názoru „oslobodenie žalobcu spod obžaloby v trestnom konaní nemá význam a účinky z hľadiska výsledku trestného konania ako samotné zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia“, nakoľko „zákonnosť, či nezákonnosť uznesenia o vznesení obvinenia sa posudzuje výlučne v trestnom konaní a výlučne v rámci procedurálneho postupu upraveného Trestným poriadkom (...); ak na vydanie uznesenia o vznesení obvinenia žalobcovi boli

v čase jeho vydania splnené všetky zákonné predpoklady a nebolo zrušené, mal súd prvej inštancie s poukazom na zákonnosť postupu orgánov činných v prípravnom konaní dospieť k záveru, že nárok na náhradu škody žalobcovi z titulu nezákonnosti vyššie uvedených rozhodnutí policajta a prokurátora vôbec nevznikol“; žalovaný ďalej (2) nesúhlasil s prisúdenou výškou náhrady nemajetkovej ujmy, pretože „uvedenú ujmu rozdelil do dvoch samostatných skupín a to ujma, ktorá mu bola spôsobená samotným vedením trestného stíhania a ujma, ktorá mu bola spôsobená zásahom do cti, dôstojnosti a dobrej povesti; jedná sa o tú istú sféru záujmov žalobcu, ktorá bola dvakrát vyhodnotená a to v jeho neprospech“; vyjadril názor, že vedením trestného stíhania žalobcovi nemajetková ujma nevznikla, žalobca nepreukázal nepriaznivé dôsledky trestného konania na jeho osobný život, pretože na podporu jeho tvrdení bola vypočítaná len jeho manželka ako svedkyňa, ktorá nepodala dostatočne konkrétne svedectvo, trestné stíhanie trvalo voči žalobcovi minimálny čas, za ktorý „nemohli vzniknúť v súkromnej sfére žalobcu závažnejšie následky a to aj s ohľadom na jeho osobnostné nastavenie a sociálnu situáciu“; žalovaný nesúhlasil ani (3) s prisúdením sumy 71,21 € žalobcovi „keďže (...) sa jedná o trovy právneho zastúpenia, ktorých náhrada škody je v zmysle § 18 ods. 3 druhá veta zákona č. 514/2003 Z. z. (ako náklady na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom) vylúčená“ a nesúhlasil ani (4) s prisúdením úrokov z omeškania z nemajetkovej ujmy v sume 1.000,- €, pretože „sa nemohol dostať do omeškania s jej zaplatením (...) nakoľko táto pohľadávka vzniká až právoplatným rozhodnutím súdu“; na záver odvolania nesúhlasil ani s priznaním náhrady trov konania žalobcovi v plnom rozsahu; na základe uvedeného žalovaný navrhol zmenu napadnutého rozsudku v zmysle zamietnutia žaloby aj v napadnutom rozsahu.

2.2 Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal aj žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu včas odvolanie zo dňa 01.07.2020 (č.l. 134-143 spisu); súdu prvej inštancie vyčítal, že neboli splnené procesné podmienky (§ 365 ods. 1 písm. a/ C.s.p.), postupom súdu prvej inštancie bolo porušené jeho právo na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b/ C.s.p.), konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. d/ C.s.p.), na základe vykonaných dôkazov dospel súd prvej inštancie k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ C.s.p.), zistený skutkový stav neobstoí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené (§ 365 ods. 1 písm. g/ C.s.p.) a napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ C.s.p.); žalobca v prvom rade nesúhlasil s tým, že sa súd prvej inštancie odmietol zaoberať nemajetkovou ujmu za rozhodnutie o zadržaní; v tomto smere argumentoval, že (1) pri posudzovaní predbežného prerokovania tohto nároku bol prístup súdu prvej inštancie formalistický, (2) vyčítal súdu prvej inštancie, že ho nevyzval na odstránenie vady žaloby, pretože nedostatok predbežného prerokovania nároku na náhradu škody nemôže byť dôvodom na zamietnutie žaloby, (3) na tento nedostatok súd prvej inštancie neupozornil v rámci predbežného právneho posúdenia, (4) vyjadril názor, že tento nárok bol predbežne prerokovaný, (5) súd prvej inštancie mal postupovať podľa § 15 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. a (6) z opatrnosti podal žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody na Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky; žalobca ďalej nesúhlasil s tým, že súd prvej inštancie mu nepriznal nemajetkovú ujmu za trestné stíhanie za skutok zo dňa 27.09.2018 z dôvodu nepodania sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia podľa § 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., keď v tomto smere vyjadril názor, že (1) ide o formalistický prístup súdu, (2) aj v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/173/2015 zo dňa 26.10.2016 bola napriek nepodaniu sťažnosti priznaná nemajetková ujma, (3) zdôraznil, že v prípade nároku z titulu rozhodnutia o zadržaní nie je potrebné podať sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia, (4) vyjadril názor, že sťažnosť nemohla byť úspešná, pretože prokurátor podal na žalobcu obžalobu, (5) sťažnosť možno preto považovať za neefektívnu ako dôvod hodný osobitného zreteľa podľa § 6 ods. 2 druhá veta zákona č. 514/2003 Z. z., (6) priznanú sumu 1.000,- € ako nemajetkovú ujmu za trestné stíhanie za skutok zo dňa 13.11.2018 považoval za neprimerane nízku, pretože (a) súd prvej inštancie bol obmedzený názorom o nepodaní sťažnosti a (b) súd prvej inštancie bol obmedzený názorom o absencii predbežného prerokovania nároku na náhradu škody (nemajetkovej ujmy) z titulu rozhodnutia o zadržaní; na základe uvedeného sa domáhal zrušenia napadnutého rozsudku a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

2.3 Žalobca vo vyjadrení zo dňa 27.07.2020 (č.l. 164-166 spisu) prostredníctvom svojho právneho zástupcu nesúhlasil s názorom žalovaného o neexistencii nezákonného rozhodnutia a nesplnení podmienok na priznanie nemajetkovej ujmy, keď v tomto smere poukázal na odôvodnenie napadnutého rozsudku; za správne považoval aj priznanie nákladov spojených s uplatnením pohľadávky, keď v tomto smere poukázal na rozsudok Okresného súdu Revúca sp. zn. 7C/32/2017 zo dňa 07.11.2018 v spojení

s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/56/2019 zo dňa 18.12.2019; priznanie úrokov z omeškania z nemajetkovej ujmy považoval tiež za správne, keď v tomto smere poukázal na nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II. ÚS 2149/2017 zo dňa 10.12.2019; ďalej argumentoval v prospech plného úspechu v spore; poukázal aj na to, že v priebehu odvolacieho konania prebehlo už aj predbežné prerokovanie nárokov podľa § 7 zákona č. 514/2003 Z. z. na Ministerstve vnútra Slovenskej republiky, ktoré listom zo dňa 09.07.2020 postúpilo vec Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky, ktorá ho listom zo dňa 20.07.2020 upovedomila, že sa jedná o opakovanú žiadosť, na ktorú nebude prihliadať.

2.4 Vyjadrenie žalobcu doručil súd prvej inštancie žalovanému cestou jeho zástupcu dňa 06.08.2020 prostredníctvom elektronickej pošty (č.l. 174 spisu) s výzvou na vyjadrenie v určenej lehote (č.l. 173 spisu); žalovaný sa viac žiadnym spôsobom vo veci nevyjadril.

3. Dôkazy vykonané v odvolacom konaní a ich vyhodnotenie (§ 393 ods. 2 prvá veta tretia rubrika C.s.p.).

3.1 V prejednávanej spore nevykonali odvolací súd v odvolacom konaní žiadne dôkazy a pri rozhodovaní bol viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 C.s.p.).

4. Zistený skutkový stav a právne posúdenie veci s prípadným odkazom na ustálenú rozhodovaciu prax (§ 393 ods. 2 prvá veta štvrtá rubrika C.s.p.).

4.1 Krajský súd, funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaniach žalobcu a žalovaného podľa § 34 C.s.p., preskúmal vec bez potreby nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 C.s.p. len v rozsahu odvolaní podľa § 379 C.s.p. a z dôvodov vymedzených v odvolaniach podľa § 380 ods. 1 C.s.p. a napadnutý rozsudok vo výroku o uložení povinnosti žalovanému zaplatiť žalobcovi sumu 1.311,84 € s príslušenstvom (prvý výrok) a vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti (druhý výrok) podľa § 388 C.s.p. zmenil, pretože neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie ani na jeho zrušenie.

4.2 Podľa § 388 C.s.p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

4.3 Odvolanie žalobcu je čiastočne dôvodné. Odvolanie žalovaného je čiastočne dôvodné.

4.4.1 Pre rozhodnutie odvolacieho súdu o podaných odvolaniach bol postačujúci skutkový stav veci, ako ho zistil súd prvej inštancie (bod 1.2 odôvodnenia), z ktorého pri rozhodovaní vychádzal aj odvolací súd (§ 383 C.s.p.); pre rozhodnutie odvolacieho súdu o podanom odvolaní tak nebolo potrebné opakovať ani dopĺňať dokazovanie (§ 384 C.s.p.); nakoľko aj odvolací súd pri rozhodovaní vychádzal z totožných ustanovení, ako súd prvej inštancie nebol potrebný ani postup podľa § 382 C.s.p.; zo skutkového hľadiska je v prejednávanej spore rozhodujúce, že proti žalobcovi boli vedené trestné stíhania na základe dvoch uznesení o vznesení obvinenia, v rámci ktorých došlo k jeho zadržaniu zo strany policajta, z ktorých však ani jedno neskončilo jeho právoplatným odsúdením, pretože žalobca bol právoplatne oslobodený spod obidvoch obžalôb, pričom v jednom z trestných konaní zaplatil svojmu obhajcovi za svoju obhajobu trovy právnych služieb v sume 311,84 €.

4.4.2 Z odôvodnenia napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie je zrejmé, že podstatný vplyv na jeho rozhodnutie mal názor, že (1) žalobca nepodal sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia zo dňa 27.09.2018 pre skutok zo dňa 27.09.2018, preto nie sú splnené zákonné podmienky (§ 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z.) pre priznanie nároku na náhradu škody z tohto titulu a (2) orgán oprávnený konať za žalovaného (štát) vo vzťahu k nároku na náhradu nemajetkovej ujmy z titulu rozhodnutia o zadržaní je Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, preto nárok na náhradu nemajetkovej ujmy z tohto titulu (§ 7 zákona č. 514/2003 Z. z.) nebol riadne predbežne prerokovaný (žalobca ho predbežne prerokoval len s Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky), z ktorého dôvodu ho nemožno žalobcovi priznať (§ 16 ods. 4 druhá veta zákona č. 514/2003 Z. z.); odvolací súd dospel na podklade podaného odvolania žalobcu k záveru, že v tomto smere predstavuje právne posúdenie súdu prvej inštancie nesprávne právne posúdenie veci; (1) vo vzťahu k otázke nepodania sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia zo dňa 27.09.2018 odvolací súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9Cdo/65/2020 zo dňa 29.09.2020, v ktorom tento dospel k záveru, že „zákon č. 514/2003 Z. z. zakladá objektívnu zodpovednosť štátu (bez ohľadu na zavinenie), ktorej sa nemôže zbaviť; neposudzuje sa

teda správnosť rozhodnutia jeho orgánu z hľadiska, či pri rozhodovaní porušil právnu povinnosť a škodu zaviniť; rozhodujúcim kritériom zákonnosti konania vedeného orgánom verejnej moci je výsledok tohto konania; v tomto smere nie je správny výklad, ktorý poskytol odvolací súd v otázke podmienenia nároku na náhradu škody v predmetnej veci podaním opravného prostriedku (sťažnosti) proti uzneseniu o vznesení obvinenia s poukazom na § 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., keď tento jeho výklad ide proti zmyslu a obsahu tohto zákona, „...aby každá majetková ujma spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom štátu bola odčinená“ (sp. zn. 4MCdo/15/2009); rozhodujúci je z hľadiska nároku, ktorý uplatnil žalobca, výsledok trestného konania; za správny argument uvedený dovolateľom naopak dovolací súd považuje poukazanie na skutočnosť, že i v prípade podania sťažnosti a jej zamietnutia, rozhodujúci je z hľadiska nároku výsledok trestného konania a objektívna zodpovednosť štátu, bez ohľadu na zavinenie“; okrem toho bolo podľa názoru odvolacieho súdu (aj v prípade nestotožnenia sa s vyššie uvedeným názorom najvyššieho súdu) možné ako dôvod hodný osobitného zreteľa (§ 6 ods. 2 druhá veta zákona č. 514/2003 Z. z.) zohľadniť, že napriek podanej sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia zo dňa 13.11.2018 podal prokurátor na žalobcu obžalobu a to napriek vedomosti o oslobodení žalobcu spod obžaloby za predchádzajúci skutok zo dňa 27.09.2018, preto možno dospieť k záveru, že aj prípadné podanie sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia zo dňa 27.09.2018 by nezabránilo podaniu obžaloby; pri rozhodovaní bolo potrebné zohľadniť aj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/75/2017 zo dňa 30.09.2019 (uverejnený v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 36/2020), podľa ktorého „nárok na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe v zmysle § 8 ods. 5 zákona č. 514/2003 Z. z. nie je podmienený povinnosťou podať proti rozhodnutiu o väzbe sťažnosť alebo iný opravný prostriedok“, hoci v prejednávanom spore nebolo titulom náhrady škody rozhodnutie o väzbe (§ 8 zákona č. 514/2003 Z. z.), ani v prípade rozhodnutia o zadržaní (§ 7 zákona č. 514/2003 Z. z.) zákon podanie sťažnosti alebo iného opravného prostriedku nevyžaduje ako podmienku pre priznanie nároku na náhradu škody alebo nemajetkovej ujmy z tohto titulu; z týchto dôvodov dospel odvolací súd k záveru, že napadnutý rozsudok vychádza v tomto smere z nesprávneho právneho posúdenia veci; ďalej pokiaľ ide o (2) orgán oprávnený konať za žalovaného (štát) vo vzťahu k uplatnenému nároku na náhradu nemajetkovej ujmy za rozhodnutie o zadržaní (§ 7 zákona č. 514/2003 Z. z.), súd prvej inštancie nezohľadnil ustanovenia § 4 ods. 1 písm. m) zákona č. 514/2003 Z. z., podľa ktorého „vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu orgán príslušný podľa písmen a) až l), u ktorého bola podaná žiadosť na predbežné prerokovanie nároku (§ 15), ak ku škode došlo v oblasti verejnej moci, ktorá patrí do pôsobnosti viacerých orgánov verejnej moci; ak žiadosť bola podaná na viacerých príslušných orgánoch, ten orgán, ktorý vo veci začal konať ako prvý“; zo skutkových okolností posudzovaného prípadu je zrejmé, že ku škode žalobcu došlo v oblasti verejnej moci, ktorá patrí do pôsobnosti viacerých orgánov verejnej moci (Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky vo vzťahu k zadržaniu žalobcu v zmysle § 4 ods. 1 písm. b/ bod 2 zákona č. 514/2003 Z. z., resp. Generálna prokuratúra Slovenskej republiky vo vzťahu k uzneseniam o vznesení obvinenia ako nezákonným rozhodnutiam v zmysle § ods. 1 písm. f/ zákona č. 514/2003 Z. z.); žalobca požiadal o predbežné prerokovanie nároku Generálnu prokuratúru Slovenskej republiky, ktorá bola preto v zmysle § 4 ods. 1 písm. m) zákona č. 514/2003 Z. z. oprávnená nárok žalobcu predbežne prerokovať v celom rozsahu; z týchto dôvodov dospel odvolací súd k záveru, že napadnutý rozsudok vychádza aj v tomto smere z nesprávneho právneho posúdenia veci.

4.4.3 Žalovaný v podanom odvolaní v prvom rade spochybňoval titul uplatneného nároku žalobcu na náhradu škody, t.j. samotnú existenciu nezákonného rozhodnutia. Vo všeobecnosti štát (žalovaný) zodpovedá za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci (§ 1 písm. a/ zákona č. 514/2003 Z. z.), pričom pod výkonom verejnej moci sa rozumie rozhodovanie a úradný postup orgánov verejnej moci o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb (§ 2 písm. a/ zákona č. 514/2003 Z. z.) a za orgán verejnej moci sa považuje aj štátny orgán (§ 2 písm. b/ bod 1 zákona č. 514/2003 Z. z.); štát (žalovaný) za podmienok stanovených zákonom zodpovedá za škodu spôsobenú okrem iného aj nezákonným rozhodnutím (§ 3 ods. 1 písm. a/ zákona č. 514/2003 Z. z.) a svojej zodpovednosti sa nemôže zbaviť (§ 3 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z.); na základe uvedeného zodpovedá štát (žalovaný) aj za škodu (resp. nemajetkovú ujmu) spôsobenú orgánmi činnými v trestnom konaní vedenom trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsúdením obvineného; na vznik zodpovednosti štátu (žalovaného) za škodu, (resp. nemajetkovú ujmu) z titulu nezákonného rozhodnutia je nevyhnutné súčasné splnenie zákonných predpokladov, ktorými sú: (1) nezákonné rozhodnutie, (2) vznik škody (resp. nemajetkovej ujmy) a (3) príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom škody (resp. nemajetkovej ujmy); (1) nezákonným rozhodnutím treba v tejto súvislosti rozumieť predovšetkým rozhodnutie orgánu verejnej

moci vydané v medziach jeho právomoci, ktoré bolo na základe opravného prostriedku poškodeného príslušným orgánom zrušené pre nezákonnosť (§ 5 ods. 1, § 6 ods. 1 až 4 zákona č. 514/2003 Z. z.); (2) škodou je vo všeobecnosti akákoľvek ujma v majetkovej sfére poškodeného (resp. nemajetkovou ujmovou je vo všeobecnosti ujma v nemajetkovej sfére poškodeného) vyjadriteľná v peniazoch a napravitel'ná poskytnutím majetkového plnenia (v prípade nemajetkovej ujmy za predpokladu, že ju nemožno uspokojiť inak) a nakoniec (3) príčinnou súvislosťou je skutková otázka objektívnej nevyhnutnosti pôsobenia príčiny (nezákonné rozhodnutie) na následok (škoda, resp. nemajetková ujma), resp. vyplývania následku (škoda, resp. nemajetková ujma) z príčiny (nezákonné rozhodnutie), t.j. o vzťah príčinnej súvislosti ide, ak je medzi nezákonným rozhodnutím a škodou (nemajetkovou ujmovou) priamy a bezprostredný vzťah príčiny a následku; na základe zisteného skutkového stavu veci dospel odvolací súd k záveru, že žalobca v spore preukázal všetky predpoklady objektívnej zodpovednosti žalovaného za škodu (§ 3 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z.), t.j. súčasné (kumulatívne) splnenie troch podmienok: 1/ existencia nezákonného rozhodnutia (predmetné uznesenia o vznesení obvinenia zo dňa 27.09.2018 a zo dňa 13.11.2018), 2/ vznik škody (vynaložené trovy obhajoby), resp. nemajetkovej ujmy a 3/ príčinnú súvislosť medzi nezákonnými rozhodnutiami a vznikom škody (nutnosť úhrady trov obhajoby v súvislosti s trestným stíhaním žalobcu), resp. nemajetkovej ujmy; žalobca predložením vyúčtovania vynaložených trov obhajoby zo strany jeho právneho zástupcu preukázal vykonanie a zaplatenie vyúčtovaných úkonov právnych služieb v trestnom konaní v rozsahu sumy 311,84 €; proti uzneseniu o vznesení obvinenia zo dňa 13.11.2018 podal žalobca sťažnosť, ktorú prokurátor zamietol (§ 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z.); proti uzneseniu o vznesení obvinenia zo dňa 27.09.2018 žalobca síce sťažnosť nepodal, rozhodujúci je tu však výsledok trestného konania, ktorým je oslobodenie žalobcu spod obžaloby (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9Cdo/65/2020 zo dňa 29.09.2020); vo vzťahu k odvolacej argumentácii žalovaného, že predmetné uznesenia o vznesení obvinenia žalobcovi nemožno považovať za nezákonné rozhodnutie, odvolací súd poukazuje na ustálenú súdnu prax, podľa ktorej rozhodujúcim meradlom nezákonnosti uznesenia o vznesení obvinenia je samotný výsledok trestného konania (t.j. v prejednávacom spore oslobodenie žalobcu spod obžaloby v obidvoch trestných konaniach), od ktorej nevidí dôvod sa odvolací súd odkloniť; v tomto smere možno poukázať na skutočnosť, že rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4MCdo/15/2009 zo dňa 08.08.2010 týkajúce sa náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. bolo po jeho prerokovaní občianskoprávnym kolégiom publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako judikát R 37/2014, ktorého právna veta znie: „Zmyslu a účelu § 6 ods. 1 veta prvá zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov zodpovedá interpretácia tohto ustanovenia, v zmysle ktorej rovnaké dôsledky ako zrušenie nezákonného uznesenia o začatí trestného stíhania a o vznesení obvinenia, má tiež rozhodnutie o zastavení trestného stíhania vydané z dôvodu, že sa nepotvrdil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným“; v čase po vydaní uvedeného rozhodnutia (sp. zn. 4MCdo/15/2009) najvyšší súd nevydal rozhodnutie, ktoré by v porovnaní s týmto rozhodnutím bolo založené na odlišných právnych záveroch; predmetná právna otázka bola najvyšším súdom posudzovaná v súlade so závermi vyjadrenými v uvedenom rozhodnutí (sp. zn. 4MCdo/15/2009) napríklad v rozhodnutiach sp. zn. 3Cdo/194/2010 zo dňa 30.03.2011, sp. zn. 4Cdo/54/2011 zo dňa 30.01.2011, sp. zn. 7Cdo/145/2011 zo dňa 12.12.2012, sp. zn. 7Cdo/87/2012 zo dňa 19.06.2013, sp. zn. 7MCdo/27/2012 zo dňa 19.02.2014 alebo sp. zn. 8Cdo/177/2017 zo dňa 29.01.2019; tieto rozhodnutia spočívajú na právnych záveroch zodpovedajúcich aj záverom Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktorý v rozhodnutí sp. zn. I. ÚS 320/2016 zo dňa 07.07.2016 konštatoval, že „nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím; rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti (zákonosti) začatia (vedenia) trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania“ a k uvedenému v ďalšej časti svojho rozhodnutia dodal, že „pre posúdenie nezákonnosti rozhodnutia, resp. postupu orgánu činného v trestnom konaní, nie je rozhodujúce, ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie v trestnom konaní potvrdilo; ústavný súd konštatuje, že ak bolo trestné stíhanie konkrétnej osoby zastavené z dôvodu, že sa skutok, pre ktorý bolo vznesené obvinenie, nestal, že skutok nie je trestným činom, resp. že skutok nespáchal obvinený, uznesenie, ktorým bolo obvinenému obvinenie vznesené a tiež aj záväzný pokyn prokurátora na vznesenie obvinenia (ak bolo obvinenie vznesené na základe pokynu prokurátora) sú vždy nezákonné, zasahujúce do základných práv jednotlivca“; od publikovania judikátu R 37/2014 sa rozhodovacia prax najvyššieho súdu ustálila (nie je rozdielna) v tom, že vtedy, keď došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo k oslobodeniu spod obžaloby (prejednávaný prípad), treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté; nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa preto posudzuje ako nárok na náhradu škody

spôsobenej nezákonným rozhodnutím; rozhodujúcim meradlom zákonnosti začatia (vedenia) trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania (citované podľa uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo/249/2018 zo dňa 31.10.2019); pre vznik nároku žalobcu na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. nie je preto rozhodujúce, či jeho konanie bolo alebo nebolo protiprávne (z iného ako trestnoprávneho hľadiska), ale len to, či jeho konanie po vznesení obvinenia naplnilo skutkovú podstatu konkrétneho trestného činu; iné rozhodnutia označené žalovaným sú v rozpore s uvedenou ustálenou súdnou praxou, navyše žalovaný okrem všeobecných formulácií nepredniesol žiadnu konkrétnu argumentáciu vzťahujúcu sa na posudzovanú vec, z ktorej by vyplývala potreba odklonu od ustálenej súdnej praxe vo vzťahu k nezákonnosti uznesenia o vznesení obvinenia v prípade oslobodenia žalobcu spod obžaloby v obidvoch trestných konaniach; na základe uvedeného odvolací súd predmetnú odvolaciu argumentáciu žalovaného vo vzťahu k existencii nezákonného rozhodnutia v prejednávacom spore nepovažuje za dôvodnú; aj podľa odvolacieho súdu vznikol žalobcovi nárok na náhradu škody v sume 311,84 € za vynaložené trovy obhajoby v trestnom konaní vedenom na podklade uznesenia o vznesení obvinenia zo dňa 13.11.2018, ktoré skončilo oslobodením žalobcu spod obžaloby.

4.4.4 Žalovaný v podanom odvolaní nesúhlasil ani s prisúdením náhrady nemajetkovej ujmy žalobcovi; je zrejmé, že žalobca uplatnil svoj nárok na náhradu škody a nemajetkovej ujmy jednak z titulu nezákonného rozhodnutia podľa § 5 zákona č. 514/2003 Z. z. (náhrada škody a nemajetkovej ujmy za samotné trestné stíhania vedené na základe uznesení o vznesení obvinenia zo dňa 27.09.2018 a zo dňa 13.11.2018) a jednak z titulu rozhodnutia o zadržaní podľa § 7 zákona č. 514/2003 Z. z. (náhrada škody a nemajetkovej ujmy za rozhodnutie o zadržaní žalobcu zo dňa 27.09.2018 a zo dňa 13.11.2018); žalobca si v prejednávacom spore uplatnil nárok na náhradu nemajetkovej ujmy a z obidvoch uvedených titulov; napadnutým rozsudkom priznal súd prvej inštancie žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy v sume 1.000,- €; žalobca v podanom odvolaní považoval priznanú nemajetkovú ujmu za nízku; žalovaný v podanom odvolaní v podstate namietal nedostatočné preukázanie predpokladov pre priznanie nemajetkovej ujmy žalobcovi; odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že samotné konštatovanie porušenia práva nie je vzhľadom na okolnosti posudzovaného prípadu možné považovať za dostatočné zadosťučinenie pre žalobcu a jeho ujmu nemožno v tomto prípade ani odčiniť inak ako poskytnutím náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch; súd prvej inštancie však pri rozhodovaní o výške nemajetkovej ujmy žalobcu vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci (bod 4.4.3 odôvodnenia); pri rozhodovaní o konkrétnej výške náhrady nemajetkovej ujmy žalobcu bolo potrebné rešpektovať aj závery súdnej praxe, podľa ktorých hoci výšku nemajetkovej náhrady súd určuje voľnou úvahou, nemôže ísť o úvahu nepreskúmateľnú, resp. o úvahu svojvoľnú; určenie výšky nemajetkovej ujmy má byť (vzhľadom na okolnosti konkrétneho prípadu) v súlade s požiadavkou spravodlivosti (pozri uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/154/2011 zo dňa 12.12.2012); odvolací súd dospel k záveru, že prisúdená náhrada nemajetkovej ujmy v sume 1.000,- € nie je primeraná; odvolací súd zohľadnil, že „každé trestné konanie negatívne ovplyvňuje osobný život trestne stíhaného, na ktorého sa síce do okamihu právoplatnosti meritórneho rozhodnutia prihlíada ako na nevinného, ale už samotný fakt trestného stíhania je záťažou pre každého obvineného; už samotné trestné stíhanie výrazne zasahuje do súkromného a osobného života jednotlivca, do jeho cti a dobrej povesti, a to tým skôr, ak ide o obvinenie nepravdivé, ktoré je potvrdené právoplatným oslobodzujúcim rozsudkom súdu alebo zastavením trestného stíhania; zatiaľ čo vo vzťahu k náhrade nemajetkovej ujmy za väzbu súdna prax vytvorila postupne stabilizujúce sa kritériá určenia jej výšky (povaha trestnej veci, dĺžka a časové okolnosti väzby, preukázaný dopad väzby do osobnostnej sféry poškodeného a širšie okolnosti, za ktorých k vzniku nemajetkovej ujmy došlo korigované všeobecnými princípmi spravodlivosti), vo vzťahu k rozhodovaniu o výške náhrady nemajetkovej ujmy za trestné stíhanie takéto kritériá stabilizované súdnou praxou neboli; vo všeobecnosti je preto potrebné v týchto prípadoch zohľadniť jednak povahu trestnej veci, dĺžku trestného stíhania a predovšetkým dopady trestného stíhania do osobnostnej sféry poškodeného osoby (následky v osobnostnej sfére poškodeného), ako aj okolnosti, za ktorých k nemajetkovej ujme došlo; za pomoci týchto kritérií ustálená výška náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch musí však súčasne najmä zodpovedať všeobecne zdieľanej predstave spravodlivosti a slušnosti“ (porovnaj nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 754/2016 zo dňa 24.01.2017); odvolací súd dospel k záveru, že z titulu rozhodnutia o zadržaní žalobcu predstavuje primeranú náhradu nemajetkovej ujmy suma 250,- € nakoľko žalobcovi bola obmedzená osobná sloboda v období od 27.09.2018 o 15:45 hod. do 29.09.2018 do 13:40 hod., resp. od 13.11.2018 o 10:00 hod. do 14.11.2018 do 16:30 hod., t.j. spolu 5 začatých dní (za každý deň obmedzenia osobnej slobody suma 50,- €); ďalej dospel odvolací súd k záveru, že z titulu nezákonného rozhodnutia predstavuje primeraná náhrada nemajetkovej ujmy žalobcu za trestné stíhanie za skutok zo dňa 27.09.2018 sumu 600,- €

a za trestné stíhanie za skutok zo dňa 13.11.2018 sumu 1.200,- €, keď pri rozhodovaní prihladol na výsledky vykonaného dokazovania, podľa ktorých trestné stíhanie zasiahli do súkromia žalobcu, tento sa v súvislosti s vedenými trestnými stíhaniami trápil, inokedy býval veselý človek, rozprával o prácach okolo domu, v čase trestných stíhaní tomu tak nebolo; v dôsledku trestných stíhaní došlo k zníženiu vážnosti a cti žalobcu, ako aj k zásahu do jeho rodinných vzťahov a vplyvu na jeho spoločenské uplatnenie; žalobca síce nikde nepracoval a vedené trestné stíhanie neovplyvnili jeho pracovnú uplatniteľnosť, žalobca však žije v malej obci, kde sa o jeho trestných stíhaníach a o tom, že ho „zobrali policajti“ povrávalo, žalobca musel ľuďom vysvetľovať, čo sa stalo, hanbil sa; veľký strach z osudu manžela mala aj jeho manželka, ktorej ľudia hovorili, že manžel môže byť aj tri mesiace zavretý vo väzbe; bolo potrebné zohľadniť aj povahu trestných vecí (prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia), trvanie trestných stíhaní od septembra 2018 do decembra 2018 (4 mesiace), resp. od novembra 2018 do marca 2019 (5 mesiacov), preto odvolací dospel k záveru, že suma 600,- € za trestné stíhanie za skutok zo dňa 27.09.2018 je primeraná; na druhej strane dospel odvolací súd k záveru, že nemajetkovú ujmu za trestné stíhanie za skutok zo dňa 13.11.2018 je potrebné zvýšiť na sumu 1.200,- €, pretože žalobca bol opakovane trestne stíhaný za rovnaký skutok, pre ktorý už bol skorším (aj keď v tom čase neprávoplatným) rozhodnutím súdu oslobodený spod obžaloby z dôvodu, že sa nejedná o trestný čin; konanie orgánov činných v trestnom konaní tak žalobca dôvodne pociťoval ako určité úmyselné, priam šikanózne konanie voči jeho osobe; intenzita zásahu do jeho súkromia a spôsobená nemajetková ujma je preto podstatne vyššia ako v prípade prvého trestného stíhanie, nakoľko takýmto postupom boli značne narušené aj legitímne očakávania žalobcu vo vzťahu k postupu verejných orgánov; na uvedenej skutočnosti nič nemení skutočnosť, že vychádzali z výsledkov iného konania (sp. zn. OT/23/2016), pretože toto prebiehalo za iného právneho stavu (v tom čase ešte nebol účinný zákon č. 106/2018 Z. z. o prevádzke vozidiel v cestnej premávke), ktorá skutočnosť mala byť prokurátorovi zrejmalá; na základe uvedeného považoval odvolací súd za primeranú nemajetkovú ujmu žalobcu spolu v sume 250,- € za obmedzenie osobnej slobody v dôsledku rozhodnutia o zadržaní a spolu v sume 1.800,- € za trestné stíhanie za skutky zo dňa 27.09.2018 a zo dňa 13.11.2018.

4.4.5 Pokiaľ ide uplatnený nárok na trovy predbežného prerokovania nároku dospel odvolací súd k záveru, že žaloba žalobcu je aj v tejto časti čiastočne dôvodná; žalovaný v podanom odvolaní nesúhlasil s priznaním náhrady trov predbežného prerokovania nároku s poukazom na ustanovenie § 18 ods. 3 druhá veta zákona č. 514/2003 Z. z.; je zrejme, že žalobca náhradu trov predbežného prerokovania nároku uplatnil ako príslušenstvo pohľadávky v podobe nákladov spojených s jej uplatnením (§ 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka); aj podľa súdnej praxe „náklady spojené s predbežným prerokovaním nároku na náhradu škody podľa zákona č. 58/1969 Zb. sú príslušenstvom tohto nároku“ (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo/7/1999 zo dňa 30.03.1999 publikovaný v zbierke ako R 26/2000) a „povinnosť nahradiť trovy občianskeho súdneho konania sa nevzťahuje na náklady spojené s podaním žiadosti o predbežné prerokovanie nároku“ (porovnaj rozhodnutie Krajského súdu v Hradci Králové sp. zn. 8Co/73/1992 zo dňa 28.02.1992 publikované v zbierke ako R 33/1993); samotné predbežné prerokovanie nároku žalobcu nebolo medzi stranami sporné; žalobcovi tak podľa odvolacieho súdu vznikol nárok na náhradu uplatnených trov predbežného prerokovania nároku ako príslušenstva pohľadávky v sume 111,05 € za jeden úkon právnych služieb podľa vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov, a to podanie návrhu na predbežné prerokovanie nároku v sume 101,25 € spolu s režijným paušálom v sume 9,80 €, keď pri výpočte tarifnej odmeny bolo potrebné vychádzať z prisúdenej sumy náhrady škody a nemajetkovej ujmy (2.361,84 €).

4.4.6 Nesprávneho právneho posúdenia veci sa súd prvej inštancie dopustil aj pokiaľ ide o jeho názor, že žalobca predbežne neprerokoval nárok na náhradu nemajetkovej ujmy z titulu rozhodnutí o zadržaní žalobcu; zo žiadosti žalobcu o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo dňa 13.05.2019 síce vyplýva, že žalobca za titul škody výslovne označil len uznesenia o vznesení obvinenia a obžaloby, v texte žiadosti však jednoznačne citoval aj ustanovenie § 7 zákona č. 514/2003 Z. z. a poukazyval, že v rámci uvedených trestných stíhaní mu bola opakovane obmedzená osobná sloboda (§ 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z.), preto prekážkou pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy za rozhodnutia o zadržaní žalobcu nemohlo byť ustanovenie § 16 ods. 4 druhá veta zákona č. 514/2003 Z. z., keďže bolo jednoznačne zrejme, že žalobca uplatňuje nielen nárok na náhradu škody a nemajetkovej ujmy na trestné stíhanie, ale aj za rozhodnutia o jeho zadržaní (za rozhodujúce považuje odvolací súd obsahové hľadisko, nielen formálne označenie titulu náhrady škody a nemajetkovej ujmy); podľa názoru odvolacieho súdu nemôže byť na ťarchu žalobcu, že nebol príslušným orgánom vyzvaný na odstránenie

nedostatkov (nezrozumiteľnosti) žiadosti o predbežné prerokovanie nároku (§ 16 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z.).

4.4.7 Za dôvodné považuje odvolací súd odvolanie žalovaného pokiaľ ide o priznanie úrokov z omeškania žalobcovi aj z náhrady nemajetkovej ujmy; vo vzťahu k okamihu vzniku omeškania žalovaného s prisúdenou nemajetkovou ujmou vychádzal odvolací súd z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/185/2011 zo dňa 14.03.2012, v zmysle ktorého povinnosť zaplatiť náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniká až na základe súdneho rozhodnutia, v ktorom je určená doba plnenia, až uplynutím takto určenej lehoty splnenia sa dlžník dostáva do omeškania; uvedené rozhodnutie nepovažuje odvolací za prekonané; pokiaľ žalobca poukazyval na odlišné rozhodnutie ústavného súdu v Českej republike, toto rozhodnutie nepredstavuje pre odvolací súd ustálenú rozhodovaciu prax; nakoľko žalovaný sa do omeškania (§ 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 25 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z.) s náhradou škody v sume 311,84 € po doručení oznámenia, že nárok žalobcu na náhradu škody neuspokojí (t.j. 11.07.2019); nakoľko základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania žalovaného s plnením peňažného dlhu predstavovala 0 % ročne, vzniklo žalobcovi právo na úroky z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej sumy 311,84 € od 11.07.2019 do zaplatenia (§ 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z.); preto odvolací súd priznal žalobcovi popri istine aj uvedené príslušenstvo; odvolací súd nepriznal žalobcovi úroky z omeškania z nemajetkovej ujmy a ani z prisúdenej náhrady trov predbežného prerokovania nároku; náhrada trov predbežného prerokovania nároku predstavuje príslušenstvo pohľadávky (§ 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka); bez výslovnej právnej úpravy nemožno dospieť k záveru o vzniku nároku na úroky z omeškania s iného druhu príslušenstva, nakoľko ide o neprípustné príslušenstvo z príslušenstva (tzv. anatocizmus); právo na úroky z omeškania v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka môže vzniknúť len pri omeškaní s plnením istiny, t.j. nie jej príslušenstva (§ 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka).

4.4.8 Na základe uvedeného dospel odvolací súd na podklade podaných odvolaní žalobcu a žalovaného k záveru o splnení podmienok na zmenu napadnutého rozsudku a uloženie povinnosti žalovanému zaplatiť žalobcovi spolu sumu 2.472,89 € spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 311,84 € od 11.07.2019 do zaplatenia a v prevyšujúcej časti žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietol.

5. Podstatné vyjadrenia strán prednesené v konaní na súde prvej inštancie, s ktorými sa v odôvodnení rozhodnutia nevysporiadal súd prvej inštancie (§ 393 ods. 2 prvá veta piata rubrika C.s.p. v spojení s § 387 ods. 3 prvá veta C.s.p.).

5.1 V prejednávanej spore odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie ani v obsahu spisu neidentifikoval žiadne podstatné vyjadrenia strán, s ktorými by sa súd prvej inštancie nevysporiadal.

6. Podstatné tvrdenia strán uvedené v odvolaní (§ 393 ods. 2 prvá veta piata rubrika C.s.p. v spojení s § 387 ods. 3 druhá veta C.s.p.).

6.1 Žalobca podané odvolanie odôvodnil tým, že neboli splnené procesné podmienky (§ 365 ods. 1 písm. a/ C.s.p.), postupom súdu prvej inštancie bolo porušené jeho právo na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b/ C.s.p.), konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. d/ C.s.p.), na základe vykonaných dôkazov dospel súd prvej inštancie k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ C.s.p.), zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené (§ 365 ods. 1 písm. g/ C.s.p.) a napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ C.s.p.); odvolací súd sa stotožnil s názorom žalobcu o nesprávnom právnom posúdení veci zo strany súdu prvej inštancie v otázke vplyvu nepodania sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia a tvrdeného nedostatku predbežného prejednávania nároku na náhradu škody z titulu rozhodnutia o zadržaní, ktoré boli dôvodom na zmenu napadnutého rozsudku (body 4.4.1 až 4.4.6 odôvodnenia). Ostatné odvolacie dôvody nepovažuje odvolací súd za uplatnené dôvodne.

6.2 Žalovaný podané odvolanie odôvodnil tým, že napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ C.s.p.); odvolací súd dospel k záveru o čiastočnej

dôvodnosti odvolania len v rozsahu priznania úrokov z omeškania aj z prisúdenej nemajetkovej ujmy (bod 4.4.7 odôvodnenia).

7. Na základe uvedeného odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil, pretože neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie ani na jeho zrušenie.

8. Odvolací súd v dôsledku zmeny rozsudku súdu prvej inštancie rozhodol o trovách konania podľa § 396 ods. 2 C.s.p., podľa ktorého, ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p., podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci a v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p., podľa ktorého o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí; odvolací súd dospel k záveru, že vzhľadom na samostatný skutkový aj právny charakter nárokov uplatnených žalobou v prejednávacom spore (náhrada majetkovej škody na jednej strane a nemajetková ujma na strane druhej) je nevyhnutné osobitne rozhodnúť o nároku na náhradu trov konania strán podľa výsledku konania ohľadne každého z uplatnených nárokov; nakoľko rozhodnutím odvolacieho súdu konanie v prejednávacom spore končí a súčasne odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie, bol odvolací súd povinný rozhodnúť o nároku na náhradu trov celého konania (t.j. trovách konania pred súdom prvej inštancie ako aj o trovách odvolacieho konania); nebolo potrebné osobitne rozhodovať o odvolaniach proti výroku napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie o trovách konania ako závislom výroku (§ 379 písm. a/ C.s.p.), pretože tento výrok je odstránený novým rozhodnutím o trovách konania zo strany odvolacieho súdu podľa § 396 ods. 2 C.s.p.; pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania nebval odvolací súd do úvahy uplatnené príslušenstvo; pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania o zaplatenie majetkovej škody bolo nevyhnutné zobrať do úvahy výsledok celého konania; podľa výsledku konania bol žalobca v spore v plnom rozsahu úspešný (prisúdenie sumy 311,84 €), preto mu proti žalovanému vznikol nárok na plnú náhradu trov konania; preto odvolací súd uložil žalovanému povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania o náhradu majetkovej škody v rozsahu 100 %; z dôvodu vykonateľnosti rozhodnutia o trovách konania formuloval odvolací súd výrok o nároku na náhradu trov konania do povinnosti ich náhrady (porovnaj napríklad uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/222/2016 zo dňa 23.03.2017, sp. zn. 6Cdo/57/2017 zo dňa 30.05.2017, sp. zn. 6Cdo/196/2016 zo dňa 22.06.2017 a sp. zn. 7Cdo/123/2016 zo dňa 04.04.2017); o samotnej výške náhrady trov konania o náhradu majetkovej škody žalobcu rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C.s.p.); na druhej strane však pri rozhodovaní o trovách konania o náhradu nemajetkovej ujmy vychádzal odvolací súd z názoru, že základ nároku (existencia nároku žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy) bol daný a len výška nároku závisela od úvahy súdu; pri rozhodovaní o trovách konania v prípade, kedy rozhodnutie o výške plnenia záviselo od úvahy súdu, sa procesný úspech posudzuje len vo vzťahu k výsledku sporu ohľadne základu nároku, preto skutočnosť, že došlo aj k čiastočnému zamietnutiu žaloby žalobcu v prevyšujúcej časti, nemá na rozhodnutie o trovách konania žiadny vplyv; v tomto prípade, aby dôsledky takéhoto rozhodnutia neboli vo vzťahu k žalovanému nespravodlivé, sa výška náhrady trov konania odvíja len od prisúdenej sumy bez ohľadu na pôvodný predmet konania; aj v režime ustanovenia § 255 ods. 1 C.s.p. mal tak žalobca prejednávacom spore plný úspech, pretože za situácie, že základ nároku bol daný a len výška plnenia (nemajetkovej ujmy) závisela od úvahy súdu, zamietnutie žaloby v prevyšujúcej časti nepredstavuje úspech žalovaného, ale je len dôsledkom úvahy súdu; preto odvolací súd o trovách konania o náhradu nemajetkovej ujmy rozhodol tak, že žalovanému uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania z prisúdenej sumy (t.j. 2.050,- €) v rozsahu 100 %; v tomto smere za zachovanie rovnakého prístupu v prípade rozhodnutí, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu aj po zmene procesnej úpravy sa vyslovila súdna prax (porovnaj uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I.ÚS/56/2017 zo dňa 08.02.2017), kedy podľa predchádzajúcej procesnej úpravy platilo, že „aj keď mal účastník vo veci úspech len čiastočný, môže mu súd priznať plnú náhradu trov konania, ak mal neúspech v pomerne nepatrnej časti alebo ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu; v takom prípade sa základná sadzba tarifnej odmeny advokáta vypočíta z výšky súdom priznaného plnenia“ (znenie účinné od 01.01.2010 - zmena vykonaná zákonom č. 495/2009 Z. z.), pričom text bol doplnený v rámci prerokovania v národnej rade (spoločná správa výborov č. 1180a zo dňa 20.10.2009 bod 4, kde za 13. bod sa vkladá nový 14. bod, ktorý znie: „14. V § 142 ods. 3 O.s.p. sa na konci bodka nahrádza bodkočiarkou a pripája sa nasledovný text: „v takomto prípade sa základná sadzba tarifnej odmeny advokáta vypočíta z výšky súdom priznaného plnenia“ s odôvodnením, že „cieľom je odstrániť odlišné postupy v aplikačnej praxi súdov; v niektorých prípadoch súdy vychádzajú

z tarifnej odmeny, ktorá je uplatnená v žalobnom návrhu a v niektorých z plnenia, ktoré bolo súdom priznané; spravodlivým riešením in abstracto je pri postupe podľa § 142 ods. 3 O.s.p. priznať síce plnú náhradu trov konania, ale za základ pre výpočet odmeny advokáta (tarifná hodnota) vychádzať iba z vysúdenej sumy tzv. prísudku“; prekážkou nebol pritom ani text vyhlášky, kde ustanovenie § 10 ods. 8 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. v tom čase znelo: „vo veciach ochrany osobnosti podľa Občianskeho zákonníka, vo veciach ochrany podľa predpisov o masovokomunikačných prostriedkoch, vo veciach ochrany osobných údajov alebo vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva je tarifnou hodnotou 1.000,- €, ak sa nežiada náhrada nemajetkovej ujmy, a 2.000,- €, ak sa žiada náhrada nemajetkovej ujmy“ (znenie účinné od 01.06.2009 - zmena vykonaná vyhláškou MS SR č. 209/2009 Z. z.); náhradu trov konania v týchto prípadoch z prisúdenej sumy akceptovala aj súdna prax (napríklad uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3MCdo/14/2009 zo dňa 05.08.2010 a sp. zn. 5MCdo/7/2010 zo dňa 23.02.2011 alebo nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV.ÚS/599/2013 zo dňa 23.01.2014 a sp. zn. IV.ÚS/345/2012 zo dňa 26.10.2012; odvolací súd zohľadnil, že vyhláška MS SR č. 655/2004 Z. z. nepredstavuje vykonávací predpis k Civilnému sporovému poriadku; z dôvodu vykonateľnosti rozhodnutia o trovách konania formuloval odvolací súd výrok o nároku na náhradu trov konania o náhradu nemajetkovej ujmy do povinnosti ich náhrady (porovnaj napríklad uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/222/2016 zo dňa 23.03.2017, sp. zn. 6Cdo/57/2017 zo dňa 30.05.2017, sp. zn. 6Cdo/196/2016 zo dňa 22.06.2017 a sp. zn. 7Cdo/123/2016 zo dňa 04.04.2017); o samotnej výške náhrady trov konania o náhradu nemajetkovej ujmy žalobcu rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C.s.p.); pri stanovení výšky tarifnej odmeny za jednotlivé úkony právnych služieb bude súd prvej inštancie vychádzať z prisúdenej sumy ako tarifnej hodnoty (pôvodne uplatnená suma je v tomto prípade bez právneho významu).

9. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky

minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).